

ZPRAVODAJ

životního prostředí města Rakovníka

ročník 2019

číslo 1

Obsah

Úvod	2
Poskytnutí finančních prostředků městem Rakovník v oblasti životního prostředí na rok 2019.....	3
Den Země v Rakovníku	4
Celorepubliková dobrovolnická akce Uklidme Česko 2019	7
Celostátní soutěž včelařských kroužků – O PUTOVNÍ POHÁR MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ 2018.....	8
Jak pomoci užitečnému hmyzu na zahradě.....	10
Květnaté louky a mozaikovitě seče	12
Hospodaření s vodou a dotace Dešťovka	13
Hydroabsorbenty pro boj se suchem	14
Živá voda pro Rakovnický potok.....	15
Spolupráce Města Rakovníka s Rakovnickým ornitologickým spolkem Fénix v roce 2018 - Veřejná knihovna ornitologické literatury a hnízdní budky pro skorce vodního.....	20
Čáp ukončil Vítání ptačího zpěvu	20
Evropský den chráněných území 2019 na Křivoklátsku	21
Návštěvnícký pas	22
Dobrovolníci z DB Schenker ČR opět po roce na Křivoklátsku	22
Týden lesů 2019: Bez lesa nebude voda a bez vody nebude les!.....	23
EKOLOGICKÁ SOUTĚŽ - JARO 2019	24
Výsledková listina Okresní ekologické soutěže	24
MLADÝ ZAHRÁDKÁŘ	26
Mladý zahrádkář 7. 5. 2019	27
OKRESNÍ BOTANICKÁ SOUTĚŽ – JARO.....	28
Jarní kolo Botanické soutěže – 17. 5. 2019	28
Co se děje pod vodou a v lese	31
Co víš o českém zemědělství	32
Výsledky sumarizace statistického výkazu o honitbách, stavu a lovu zvěře v r. 2018	34

Úvod

Vážená čtenářko, vážený čtenáři zpravodaje,

předem děkuji za váš zájem o náš Zpravodaj životního prostředí města Rakovníka, který je vydáván již od roku 2003 a v rámci České republiky je zcela ojedinělý.

Jsem velice rád, že problematika ochrany přírody a životního prostředí není zdejšími lidem lhostejná. Poděkování patří zejména celé řadě škol a samozřejmě učitelům, kteří se dané problematice věnují i nad rámec běžných povinností. Svědčí o tom celá řada nejrůznějších úspěšných soutěží a dalších aktivit zaměřených na ochranu přírody, zemědělství a životního prostředí.

S velkou radostí jsem tedy převzal záštitu nad národní vzdělávací konferencí ENERSOL na téma „Hospodaření s vodou a boj proti suchu“, která se bude konat za podpory Státního fondu životního prostředí v rámci národního programu ŽP právě v Rakovníku (8. 11. 2019) a bude určena pro učitele Středočeského kraje. Pevně doufám, že tato mimořádně důležitá problematika klimatických změn školy osloví a aktivně se zapojí do soutěží ENERSOL právě s touto tematikou. Město se problematikou klimatických změn aktivně zabývá a v současné době se například tipují lokality na vytvoření květnatých luk ve městě. Řeší se problém s čistotou vody v Tyršově koupališti a další aktivity. Město Rakovník by velice rádo uvítalo aktivity nejrůznějších spolků v zapojení se do problematiky klimatických změn. Je připravován seminář pro dobrovolníky, kteří mají zájem se aktivně zapojit například do budování tůní, výsadby zeleně apod. Zájemci o problematiku se mohou hlásit na odboru životního prostředí.

Přeji vám hodně úspěchů, štěstí a pohody.

Váš starosta

PaedDr. Luděk Štíbr

Poskytnutí finančních prostředků městem Rakovník v oblasti životního prostředí na rok 2019

Celkem bylo zasláno 9 žádostí o poskytnutí finančních příspěvků v oblasti životního prostředí. Celková požadovaná částka byla 250 680,- Kč.

Žádost č. 1

Předmět žádosti: Činnost Botanické zahrady v Rakovníku

Žadatel: Střední zemědělská škola Rakovník

Celkové náklady: 690 000,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 80 000,- Kč

Návrh komise: 62 520,- Kč

Zastupitelstvo města Rakovníka schválilo poskytnout finanční příspěvek: 40 000,- Kč

Žádost č. 2

Předmět žádosti: “Příroda kolem nás“ – cyklus přírodovědných soutěží

Žadatel: Dům dětí a mládeže, Rakovník

Celkové náklady: 50 700,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 40 500,- Kč

Návrh komise: 40 500,- Kč

Rada města Rakovníka schválila poskytnout finanční příspěvek: 40 500,- Kč

Žádost č. 3

Předmět žádosti: “Co se děje pod vodou a v lese“

Žadatel: Dům dětí a mládeže, Rakovník

Celkové náklady: 15 500,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 10 000,- Kč

Návrh komise: 10 000,- Kč

Rada města Rakovníka schválila poskytnout finanční příspěvek: 10 000,- Kč

Žádost č. 4

Předmět žádosti: Vybavení včelího stanoviště kroužku Rakovčelařici

Žadatel: VČELÍ STRÁŽ, z.s.

Celkové náklady: 47 000,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 20 000,- Kč

Návrh komise: 20 000,- Kč

Rada města Rakovníka schválila poskytnout finanční příspěvek: 20 000,- Kč

Žádost č. 5

Předmět žádosti: Příprava a program, zajištění akce “Vítání ptačího zpěvu“

Žadatel: Rakovnický ornitologický spolek Fénix

Celkové náklady: 4 500,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 3 300,- Kč

Návrh komise: 3 300,- Kč

Rada města Rakovníka schválila poskytnout finanční příspěvek: 3 300,- Kč

Žádost č. 6

Předmět žádosti: Vyhledávání a značení hnízdních stromů

Žadatel: Rakovnický ornitologický spolek Fénix

Celkové náklady: 6 900,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 6 100,- Kč
Návrh komise: 5 300,- Kč
Rada města Rakovníka schválila poskytnout finanční příspěvek: 5 300,- Kč

Žádost č. 7

Předmět žádosti: Výroba a instalace ptačích budek formou vycházky

Žadatel: Rakovnický ornitologický spolek Fénix

Celkové náklady: 6 300,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 4 800,- Kč

Návrh komise: 4 800,- Kč

Rada města Rakovníka schválila poskytnout finanční příspěvek: 4 800,- Kč

Žádost č. 8

Předmět žádosti: Environmentální kurz CHKO Český ráj

Žadatel: Gymnázium Zikmunda Wintra Rakovník

Celkové náklady: 104 000,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 83 200,- Kč

Návrh komise: 0,- Kč

Zastupitelstvo města Rakovníka schválilo poskytnout finanční příspěvek: 12 520,- Kč

Žádost č. 9

Předmět žádosti: Jak mluví les – Den s křivoklátskými lesníky

Žadatel: SŠ, ZŠ a MŠ Rakovník

Celkové náklady: 8 100,- Kč

Požadovaný finanční příspěvek: 3 580,- Kč

Návrh komise: 3 580,- Kč

Rada města Rakovníka schválila poskytnout finanční příspěvek: 3 580,- Kč

Celkem bylo rozděleno 140 000,- Kč a 10 000 bylo ponecháno jako rezerva.

Den Země v Rakovníku

Město Rakovník se tento rok opět zapojilo do celorepublikové dobrovolnické akce „Uklid'me Česko“. Cílem Města Rakovníka je řešit znečištění na katastrálním území města a zlepšit zdejší prostředí a to za pomoci dobrovolníků a dalších partnerů akce. Název akce byl „Uklid'me Rakovník“. Letošní hlavní úklid se uskutečnil **v sobotu 6. dubna 2019. Sraz dobrovolníků byl před radnicí Městského úřadu Rakovník v 9:00 hodin.** Každý kdo měl zájem (např. školy, firmy, spolky i jednotlivci) se mohl do projektu zapojit i mimo plánovaný termín hlavního úklidu. Na Městském úřadu Rakovník, odboru správy majetku bylo možné si týden před chystaným úklidem vyzvednout prázdné pytle na odpady a nahlásit termín a místo, kde bude úklid proveden. Podrobné informace k účasti na akci byly zveřejněny na webových stránkách města www.mesto-rakovnik.cz. Další informace o letošním i předešlých ročnících akce „Uklid'me Česko“ jsou k dispozici na stránkách www.uklidmecesko.cz.

Dne 10. dubna 2019 provedli studenti kvarty Gymnázia Zikmunda Wintra Rakovník **úklid lokality Na Spravedlnosti (za Prave)**. Úklid se konal v rámci největší dobrovolnické akce v České republice „Uklid'me Česko“.

Dne 5. a 12. dubna 2019 v rámci oslav Dne Země pořádal Klub DDM Rakovník již tradiční úklid cyklostezek nejen v blízkém okolí Rakovníka. Akce byla pořádána ve spolupráci s cyklistickým

kroužkem pod vedením Hanky Opatové a Romany Kreisslové. Sraz byl s koly ve 14.30 hod. v DDM Rakovník v Čermákových sadech. Vítání byli všichni - nejen členové kroužku.

Dne 12. dubna 2019 pořádala Střední zemědělská škola Rakovník ve spolupráci s Městem Rakovník v rámci oslav Dne Země **úklid Černého potoka a části Rakovnického potoka**. Sraz byl u lávky k Cafexu v 8:00 hodin.

Dne 15. dubna 2019 od 14:00 hodin provedli studenti Masarykovy obchodní akademie Rakovník v rámci oslav Dne Země **úklid Rakovnického potoka** v úseku od mostu u obchodního centra Billa k mostu u Botanické zahrady v Rakovníku.

V dubnu 2019 provedli studenti Střední průmyslové školy Emila Kolbena v rámci oslav Dne Země **úklid Rakovnického potoka** v úseku od Cafexu k mostu „Na Váze“.

Úklidy se konaly v rámci největší dobrovolnické akce v České republice „Uklid'me Česko“. Pytle a odvoz odpadu byly zajištěny.

Dne 24. dubna 2019 od 8:00 hodin pořádal Dům dětí a mládeže Rakovník ve spolupráci se Střední zemědělskou školou Rakovník jarní kolo **ekologické soutěže** pro základní a střední školy (15. ročník). Téma akce bylo „**Ekologická abeceda**“. Akce proběhla v Botanické zahradě v Rakovníku. Soutěžící ve dvoučlenných družstvech na dvou okruzích odpovídali na otázky z oblasti přírody a ekologie. Součástí soutěže byla i přednáška na téma „Udržitelný rozvoj – víš co to je?“

Dne 24. dubna 2019 od 8:00 do 15:00 hodin pořádala Střední zemědělská škola v Rakovníku tradiční **Den otevřených dveří v Botanické zahradě** v Rakovníku.

Dne 24. dubna 2019 od 13:00 hodin do 17:00 hodin byla pro veřejnost otevřena **Farní zahrada v Rakovníku**, která byla zaregistrována jako významný krajinný prvek a v roce 2008 a počátkem roku 2009 zrekonstruována za finanční podpory řady sponzorů, Města Rakovníka a Středočeského kraje. Byla zde k vidění výstava fotografií z průběhu rekonstrukce celé farní zahrady.

Dne 4. května 2019 pořádal Rakovnický ornitologický spolek Fénix o. s. za finanční podpory Města Rakovníka tradiční akci „**Vítání ptačího zpěvu**“. Začátek akce byl v 6:30 hodin na parkovišti pod Tyršovým koupalištěm. Na program byla trasa dlouhá cca 4 km doprovázená určováním druhů ptáků podle zpěvu, zbarvení i chování, kontrolovaly se ptačí snůšky v umělých budkách.

Řada akcí byla pořádána za finanční podpory Města Rakovníka.

Den Země v botanické zahradě

Den Země ve Farní zahradě

SZeŠ Rakovník - úklid Rakovnického potoka a Černého potoka

Celorepubliková dobrovolnická akce Uklid'me Česko 2019

V sobotu 6. 4. 2019 se uskutečnil hlavní úklid v rámci celorepublikové dobrovolnické akce "Uklid'me Česko", do kterého se město Rakovník každoročně pravidelně aktivně zapojuje spolu s nevládními neziskovými organizacemi, školami i širokou veřejností. Hlavního úklidu, který proběhl v rámci oslav Dne Země, se zúčastnilo přibližně 30 dobrovolníků. Dobrovolníci se postupně scházeli na Městském úřadu Rakovník, odboru

správy majetku, v kanceláři č. 29 od 9:00 hodin, kde si vyzvedávali potřebné pytle a rukavice a poté se rozcházeli do vytipovaných lokalit. Tradičně se uklízelo v průmyslové zóně v ulici Kuštova, Na Spravedlnosti, na Průhoně a na dalších místech nejen v centru města Rakovník. Úklid také probíhal například v Huřvinách, pod obchodním domem TESCO, podél silnic a odpočívadel na obchvatu města Rakovníka, atd. Společnost Marius Pedersen a.s., která ve městě Rakovníku sváží odpady, pak naplněné pytle s odpadem po nahlášení a upřesnění místa úklidu průběžně odvážela. Celkem bylo letos sesbíráno 32 ks (0,640 t) pneumatik a 2,270 t komunálního odpadu. Další podrobnější informace o letošním i předchozích ročnících akce „Uklidíme Česko“ jsou k dispozici na stránkách www.uklidmecsko.cz.

Přesný počet dobrovolníků zapojených do akce, která probíhala i mimo plánovaný termín hlavního úklidu, nelze přesně vyčíslit, ale každým rokem se o úklidovou akci zajímá více lidí. Všem zúčastněným sponzorům, organizátorům, dobrovolníkům, a dalším partnerům děkujeme za pomoc a spolupráci.

Celostátní soutěž včelařských kroužků – O PUTOVNÍ POHÁR MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ 2018

Rakovnický včelařský kroužek RAKOvčelařici se v celostátní soutěži včelařských kroužků O PUTOVNÍ POHÁR MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ 2018 umístil na prvním místě. Vyhlášovatel soutěže ministr zemědělství Ing. Miroslav Toman se rozhodl, že předá putovní pohár RAKOvčelařikům přímo u nás v Rakovníku. Předání poháru se konalo ve čtvrtek 28. března 2019. Jeho návštěva byla rozdělena na oficiální část, která se konala na radnici v obřadní síni, kde pan ministr slavnostně předal vítězům soutěže putovní pohár. Dále byla na programu neformální beseda hostů s panem ministrem.

Neformální část návštěvy se konala v klubovně RAKOvčelařiků, kde si pan ministr povídal s členy kroužku a prohlédl si vybavení klubovny a včelařské pomůcky.

**MINISTR ZEMĚDĚLSTVÍ
UDĚLUJE**

DIPLOM

VČELAŘSKÉMU KROUŽKU MLÁDEŽE

RAKOVČELAŘICI

Včelí stráž, z. s., Rakovník

ZA PRVNÍ MÍSTO

**V SOUTĚŽI VČELAŘSKÝCH KROUŽKŮ
„O PUTOVNÍ POHÁR MINISTRA ZEMĚDĚLSTVÍ“**

2018

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Ing. Miroslav Toman, CSc.
Ministr zemědělství

Předávání putovního poháru RAKOvčelaříkům ministrem zemědělství Ing. Miroslavem Tomanem.

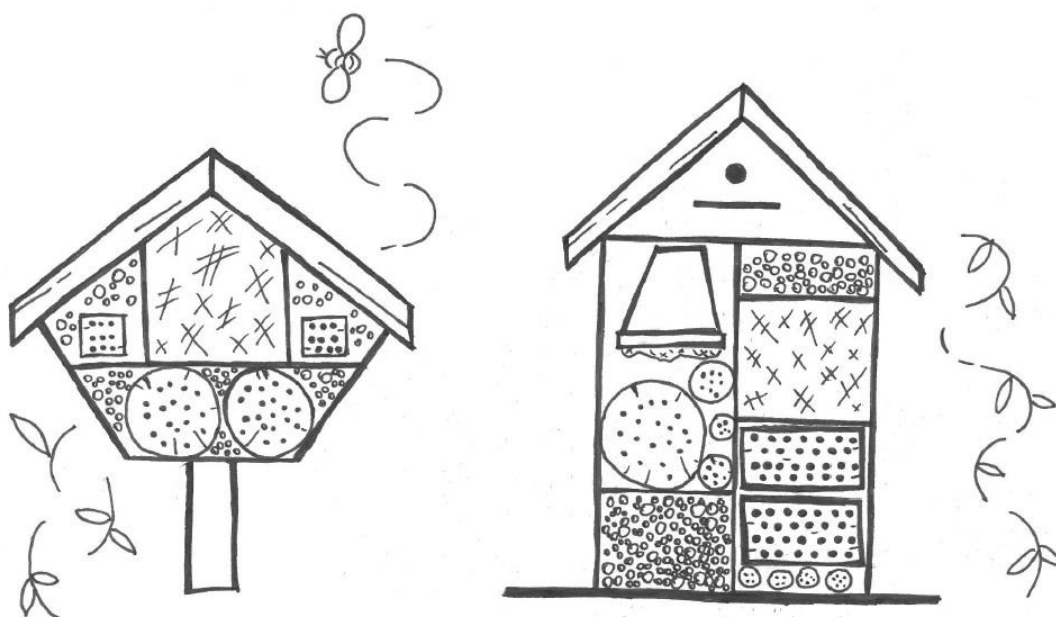
Jak pomoci užitečnému hmyzu na zahradě

Z krajiny mizí závratným způsobem veškerý hmyz. Za pouhých pětadvacet let se na našem území jeho počet snížil na čtvrtinu. Situace by mohla být za několik desítek natolik vážná, že se zhroutí celý ekosystém. Na hmyzu totiž závisí život savců, ptáků, obojživelníků i plazů. Mizí také včely samotářky, které pomáhají opylovat až 80 % zemědělských plodin. Důvodem takto velkého úbytku hmyzu je dnešní způsob zemědělství, kdy se používá velké množství pesticidů, které ničí nejen škůdce, ale právě i prospěšný hmyz. Problémem je také intenzivní využívání krajiny. Z polí mizí remízy, ostrůvky se stromy, tůně a pásy s lučním kvítím, které poskytovaly útočiště nejen hmyzu, ale i volně žijícím zvířatům. Pomoci zmírnit

tyto dopady můžeme například tím, že budeme kupovat bio potraviny z udržitelného zemědělství, jako to dělají například obyvatelé Velké Británie na doporučení místních vědců. Vytváří se tak tlak na zemědělce, aby změnili styl své zemědělské výroby.

Hmyzu, který se z těchto důvodů nemá kde schovat a rozmnožovat, můžeme nabídnout zázemí přímo na své zahradě, kde bude přínosem pro naše rostliny i pro okolní krajinu. Existují tzv. hmyzí domky, či hotely, které se stanou vítaným domovem pro prospěšný hmyz, jako jsou například právě zmíněné včely samotářky, zlatoočka, škvorí, berušky či motýli. Můžeme tak získat nejen vítané opylovače ale i dravý hmyz, který ničí škůdce. Larvy zlatooček a berušek totiž požírají mšice, škvorí pak larvy motýlích škůdců.

Domky se dají buď zakoupit již hotové, nebo si je můžete vyrobit sami. Hmyzí hotel se dá vyrobit v podstatě z čehokoliv od staré palety po šuplík či dutý kmen. Výplň je pak dobré zajistit co nejpestřejší. Použijeme šišky, bambusová stébla, seno, mech, větvičky a listí. Dobré je umístit do hotelu, pokud je dostatečně velký i cihly či kmeny s otvory, které do nich vyvrtáme. Ty slouží jako úkryt a místo rozmnožování včel samotárek. Domeček je vhodné opatřit stříškou a na přední straně pletivem abychom zamezili nechtěnému vyzobávání hmyzu ptactvem. Domeček je pak vhodné umístit na zeď či na strom. Volíme suché slunné místo orientované na jihovýchodní či jihozápadní stranu 1 až 2 metry nad zemí. Osídlení domečku poznáme mimo jiné i podle toho, že budou dutinky zalepené tzv. víčkem, které tvoří včela samotářka.

Obyvatele domečku můžeme pozorovat zejména na jaře příštího roku od založení. Na zimu domeček ponecháme na místě nebo ho přesuneme do kůlny či stodoly. Musíme ale dávat pozor na hmyz, který v domečku přezimuje.

Mezi další opatření jak pomoci užitečnému hmyzu na zahradě patří omezení sečení trávníků, omezení používání pesticidů, udržování pestrosti květin, které jsou důležité pro rozmnožování hmyzu anebo například rozmísťování misek s vodou pro obyvatelé zahrady v parných letních dnech. Zamyslet se nad úbytkem hmyzu a nad ekologičtějším stylem života by se měl každý z nás. Hmyz totiž tvoří základ každého potravního řetězce. Recykluje živočišný odpad, opyluje velkou většinu všech rostlin, stará se o škůdce a mnoho dalšího.

Květnaté louky a mozaikovitá seče

Na mnoha místech České republiky stále převládá sucho ve hlubších vrstvách půdy. Tento deficit se stále nedaří eliminovat. Sucho a klimatické změny souvisí s nešetrným zacházením člověka s přírodou a jejími zdroji. Intenzivní způsob zemědělství, zplodiny z průmyslu a dopravy napomáhají ke globálnímu oteplování a vymírání živočišných druhů.

Zmírnit tyto negativní vlivy se snaží vedení měst v různých koutech republiky i na popud Ministerstva životního prostředí, které vydalo doporučení obcím i jednotlivcům, aby omezili počet sečí a vyvarovali se sečení travníků na krátko. Například v Praze 7 se rozhodli přestat používat jednorázové plasty, budou vysazovat více stromů a u novostaveb budou vyžadovat zelené střechy a vsakovací objekty. Města se také vrací k rustikálnější podobě zeleně v intravilánu. Zakládají takzvané květnaté pásy a omezují sekání. Delší tráva totiž lépe zadržuje vláhu, ochlazuje okolní prostředí, poskytuje úkryt živočichům a hlavně potravu hmyzu. Po roce od založení pozorují růst biodiverzity na těchto místech a je zde bohaté zastoupení květin a živočichů. Potvrzuje se tím přínos této změny.

Celý proces začíná vytipováním vhodných pozemků. Ty se následně osejí travobylinnou směsí se skladbou druhů, které se vyskytují v daném regionu. Seje se přímo nebo do prokypřené půdy. První rok se luční pás seče při výšce 20-30 cm v 8-10 cm, aby se eliminovaly plevely. Další rok je důležité zahuštění porostu a seká se již 2-3 krát ročně na výšku 3-5 cm. Následující roky již probíhá sekání 1-2 krát ročně nejlépe lištovými žacími, bubnovými nebo samosběrnými sekačkami. První roky od založení květnatých pásů se mohou zdát tato místa nezajímavá a nudná, protože zde ještě moc rostlin nepokvete. Na skutečnost, že na daném místě probíhá proces tvorby květnaté louky, by proto měly upozornit informační cedule umístěné v těsné blízkosti.

Další možností péče o městskou zeleň je mozaikovitá seč. Travníky se sečou méně

často (jednou nebo dvakrát ročně oproti mnohdy až šesti sečím za rok, kdy častější sečení i v období sucha vedlo k tomu, že vznikaly na mnohých místech lysé plochy bez trávy a krátký travník rychle vysušilo slunce) a ponechávají se místa, která se neseкаjí vůbec. Po delším období bez sečení mohou na těchto plochách rostliny vykvést a vysemenit se. Tímto

způsobem lze vytvářet i různé obrazce, které jsou zajímavé pro kolemjdoucí. Nesečená místa též přispívají k lepším mikroklimatickým podmínkám a poskytují útočiště živočichům. Při plošném sečení nakrátko totiž dochází k tomu, že hmyz a další živočichové nestihnou opustit své stanoviště a často hynou, nehledě na náhlou ztrátu veškeré potravy. Úspěch barevně kvetoucích rostlin na nesečených plochách trávníků probíhá pomalu, ale časem se i zde dostaví výsledky v podobě kvetoucího záhonu.

Hospodaření s vodou a dotace Dešťovka

Stále více obyvatel Česka si uvědomuje hrozící nedostatek vody v letních měsících. Ve městech po celé republice začínají uplatňovat různá opatření, jak se tomuto problému vyhnout a jak s vodou co nejefektivněji zacházet. Například v Kadani se připravují na sucho tím, že se rozhodli používat dešťovou vodu z městských budov pro závlivu fotbalového hřiště a jiných ploch městské zeleně. Ročně totiž padne na závlivu zmíněného hřiště až 200 000 Kč. Město již také vytypovalo vhodné pozemky pro květnaté louky a omezí seč trávníků, kdy nebude prováděna městskými technickými službami až na drn jako doposud, ale ponechá se minimálně do délky 10 cm. Město též přispěje občanům na akumulární nádrže na dešťovou vodu. Šetřit s vodou se rozhodli také v Plzni, kde se vodu budou snažit udržet v místě spadu a místo svedení do kanalizace ji chtějí nechat vsakovat. Silně zastavěné území ve městě negativně ovlivňuje přirozený hydrologický režim. V nových projektech proto bude více vsakovacích objektů a budovy s plochými střechami budou mít tzv. zelené střechy.

Pokračuje také dotační program **Dešťovka**, který v roce 2017 spustilo Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí ČR pro majitele a stavitele obytných domů. Tento program má za cíl motivovat k efektivnímu a udržitelnému hospodaření s vodou a je možné díky němu ušetřit až 105 000 Kč. K dnešnímu dni již bylo přijato na 4000 žádostí za 185 milionů Kč a žádosti o systém na dešťovou vodu určenou pro splachování a současné zalévání zahrady tvoří 70 %. Tyto údaje vyplývají z tiskové zprávy Ministerstva životního prostředí. Žádat o příspěvky je možné do vyčerpání celkové dotace, která činí 240 mil. Kč.

Městům a obcím ministerstvo nabízí miliardu korun z takzvané velké Dešťovky. Zde je možné žádat do roku 2020 na dotace na budování podzemních vsakovacích zařízení, retenčních nádrží nebo například zelených střech.

Existuje několik typů žádostí, které je možné si podat elektronicky na adrese www.dotacedestovka.cz:

- Prvním typem projektu, na který je poskytována dotace, je vybudování systému, který svádí ze střechy obytného domu dešťovou vodu, která se přes filtrační zařízení akumuluje v podzemní nádrži. Vodu je poté možné využít k závlivce zahrádky. Na realizaci tohoto systému můžete dostat až 55 000 Kč.
- Dalším typem je systém, který funguje na podobném principu, jako předchozí. Srážkovou vodu je možné po její filtraci používat jak k závlivce zahrady, tak i v domácnosti ke splachování toalety. Pro zabránění kontaminace pitné vody srážkovou vodou, musí být systémy rozvodu pitné a srážkové vody oddělené. Na tento typ projektu můžete získat prostředky až 65 000 Kč.
- Posledním typem je systém, který funguje na principu přečišťování odpadních vod. Přečištěná odpadní voda (např. voda z umyvadel, van a sprch) je akumulována v podzemní nádrži a je následně využívána v obytném domě pro splachování toalet a případně pro závlivu zahrady. Tento systém může být doplněn o systém zachytávání dešťové vody a její využití. V tomto případě je však vhodné vodu rozlišovat a shromažďovat v různých nádržích. Pro závlivu s odpadní vodou je totiž nutné doložit povolení k vypouštění odpadních vod do vod

podzemních dle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona, které bylo vydáno příslušným vodoprávním úřadem. Maximální výše dotace zde činí až 105 000 Kč.

Podání žádosti elektronicky je velmi jednoduché. Prvním krokem k podání žádosti je zpracování odborného posudku, který obsahuje zjednodušenou projektovou dokumentaci. Zpracovává jej nejčastěji dodavatel systému nebo autorizovaný projektant. Po obdržení posudku žadatel vyplní a odešle elektronickou žádost o podporu přes webové stránky www.dotacedestovka.cz. V případě, že budou k elektronické žádosti přiloženy všechny nezbytné dokumenty, stačí poslat žádost elektronicky. V opačném případě je třeba vyplněný formulář žádosti spolu s přílohami osobně nebo doporučenou zásilkou doručit na příslušné krajské pracoviště nejpozději 30 dní po podání žádosti elektronicky. Žádost je zde také možné podat osobně.

V říjnu 2018 se projekt Dešťovka dočkal několika změn. Majitelé novostaveb mají nově na realizaci projektů až dva roky a mohou o ni žádat už v průběhu stavby domu. Dotaci je možné získat nejen na nové nádrže, ale i na úpravu stávajících jímek k zachytávání dešťové vody. Další novinkou je také výše zmíněné poskytování dotací majitelům rekreačních objektů, kteří zde ale musejí mít trvalý pobyt.

Více informací o tomto zajímavém projektu, který jistě výrazně pomůže k udržitelnému hospodaření s vodou v České republice, můžete nalézt na níže zmíněných webových stránkách, či na uvedených telefonních číslech.

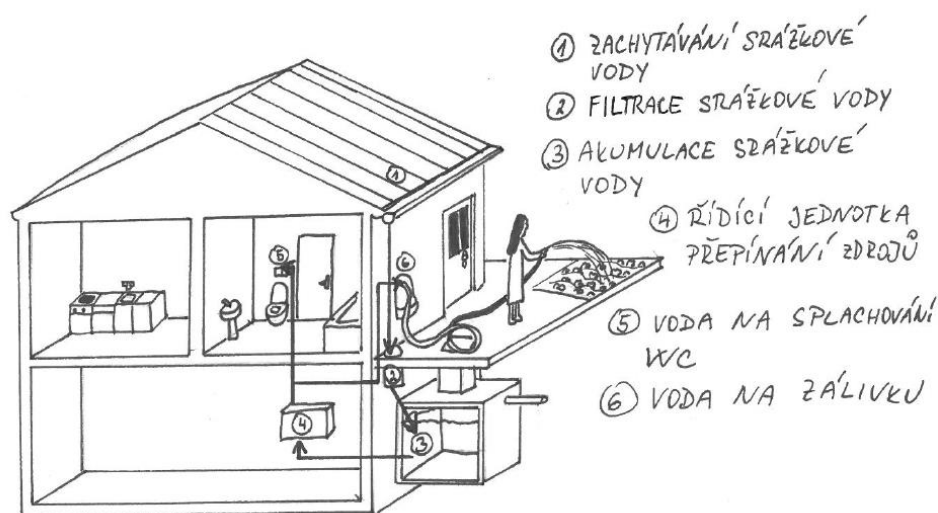
Kontakty:

Obecné dotazy – 7:30 - 16:00 linka 800 260 500

www.dotacedestovka.cz, www.sfzp.cz

Krajské pracoviště – pro Středočeský kraj - Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha

(Pondělí, středa 9:00 – 17:00, pátek 9:00-12:00)

Hydroabsorbenty pro boj se suchem

Dle specialistů z projektu www.intersucho.cz je situace nasycení půdy vodou stále tristní. V povrchových vrstvách se sice díky deštivým dnům podařilo doplnit zásoby vody, ale v hlubších vrstvách stále převládá na většině území sucho. Dle vědců postihlo území České republiky za posledních 18 let devět suchých vln a pět velkých povodní. Kumulovaný deficit vody v půdě dosáhl za poslední čtyři roky extrémních hodnot téměř na celém území ČR. Klíčové je i ubývající množství sněhové pokrývky v zimě, která je důležitou zásobárnou vody pro půdu.

Tento extrémní stav se bude dle prognózy dále zhoršovat. Děje se tak nejen kvůli zvyšování koncentrace skleníkových plynů v atmosféře (od roku 1750 - oxid uhličitý o 35 %, metan o 140 %, oxid dusný o 18 %), ale i kvůli intenzivnímu zemědělství. Za posledních sto let se v Čechách pole slila do obrovských lánů, bez remízů a tůní. To vedlo k tomu, že je voda po dešti rychle odváděna a s sebou odnáší i úrodnou část půdy, která je následně větrem vysušována. Řešením v této situaci není jen budování obřích nádrží na vodu, ale i postupná změna v hospodaření.

Připravit se na stav sucha, které se dle vědců bude nejspíše opakovat každé léto s větší razancí, můžeme už při samotné výsadbě zeleně a plodin. Existují takzvané hydroabsorbenty, které se umisťují do půdy pod nově vysazované stromy, květinové záhony, ale i zemědělské plodiny. Tyto zvláštní gelové částice jsou ekologickým řešením pro efektivní zavlažování. Směs organických hydroabsorbentních polymerů je schopná absorbovat a uchovávat dešťovou vodu a postupně ji uvolňovat rostlinám. V prostředí bohatém na živiny v půdě, mohou hydroabsorbenty vstřebat živiny již společně s vodou. V současné době, je také možné zakoupit hydroabsorbenty, které již hnojiva a další organické a minerální živiny obsahují.

Pokusy s hydroabsorbenty probíhaly od 60. let v Africe a Austrálii, kde se aplikovaly do půdy před výsadbou stromů nebo do vyprahlé neúrodné půdy. V průběhu let se na těchto místech vytvořily oázy a výrazně se snížila mortalita stromů. Na území České republiky probíhal výzkum nedaleko Písku, kdy vědci aplikovali hydroabsorbenty do půdy složené ze šterkopísku. Po třech letech zde byly též pozorovány výrazně lepší vlastnosti pokusných rostlin, neboť hydroabsorbenty zvýšily objemovou vlhkost písčité půdy a rovnoměrně rostlinám poskytovaly živiny.

Hydroabsorbenty zcela nenahradí potřebu zavlažování rostlin, ale jsou účinným nástrojem pro limitování jejich stresu a napomáhají k šetření závlivkou v období sucha.

Živá voda pro Rakovnický potok

Tomáš Steinberger, Jiří Malík

Vážení čtenáři, jak jste se mohli dočíst v minulých vydáních zpravodaje (např. č. 2 roč. 2018) Rakovnicko prožívá poslední roky období intenzivního sucha, nicméně myslím, že to nejlépe víte dobře i sami, jak je situace skutečně závažná. V tomto příspěvku uvádíme informace proč a jakými úpravami dosáhnout adaptace krajiny na změnu klimatu a jak k tomu může přispět každý z nás.

Úvod do situace

Vážnost situace potvrzují i oficiální rozsáhlé dlouhodobé studie (např. S. Horáček, L. Kašpárek a kol. [1]), ze kterých vyplývá, že Rakovnicko je jednou z nejvíce suchem ohrožených oblastí v České republice. Na podkladě mezioborové shody o závažnosti situace vláda České republiky ve svém usnesení z letošního dubna [2] odsouhlasila návrh komplexního řešení sucha kombinací technických a přírodně blízkých opatření pro oblast Rakovnicka, tímto krokem se stává Rakovnicko oficiálním státem uznaným modelovým územím, které bude sloužit jako vzor pro ostatní oblasti v České republice. V usnesení byly i rozděleny úkoly mezi jednotlivá ministerstva a státní podniky.

Jedná se o velmi důležitý posun/krok z hlediska státní správy při reakci na klimatické změny.

Alternativou k výše uvedenému způsobu řešení sucha v krajině je pilotní projekt zádrže vody nazvaný Model Zdoňov, ve kterém spolek Živá voda ve spolupráci s odborníky navrhli v okolí Zdoňova na Broumovsku u Adršpašských skal úpravy krajiny na rozloze 20,5 km².

Takto upravená krajina bude lépe vzdorovat suchu, přívalovým deštům i povodním. Nejenže se tedy lépe přizpůsobí měnícím se klimatickým podmínkám, ale také zmírní jejich dopad na zemědělství a podobu krajiny, jak ji známe. Poznatky a metodiky ustanovené v Modelu Zdoňov mohou být aplikovány na celou Českou republiku, tedy i Rakovnicko, popřípadě na celou EU.

Model Zdoňov

Krajina České republiky dokáže zadržet obrovské množství vody. Musí se jí pro to ale vytvořit podmínky. Cesta nevede přes budování přehrad, i když ty také hrají svou roli, ale primárně pomocí zádrže vody v krajině v celém místním povodí Zdoňovského potoka s cílem obnovit základní hydrologický režim krajiny. Ale ne jenom to. Jde o **celkovou komplexní obnovu krajiny**, jsou zde plánovány nové lesy s novou skladbou, některé jsou částečně jedlé pro konzumaci plodů, jako jsou borůvky, maliny, ostružiny nebo moruše. Lesy jsou navrženy i tak, aby snížily rychlost větru procházejícího krajinou. V létě se tak sníží odpar z půdy a více zeleně a povrchové vody bude chladit. Dále například ve vodních plochách jsou navrženy ostrůvky pro hnízdění ptáků atd.

Mezi hlavní plánované pracovní činnosti je zařazeno vrácení meandrů potokům, budování tůň a vysazování nelesní zeleně na správných místech, ale nejen to. Nyní je celé území zpracováno ve fázi studie proveditelnosti, jejíž návrh je **schvalován jak s vlastníky, tak s místními občany**. Kde bylo možno, část prací je už hotova a nové tůně a mokřady výborně přestály i loňské „100 leté“ sucho.

Návrh samotné zádrže vody Model Zdoňov se skládá z několika klíčových opatření:

- 1) zlepšení zádrže na lesních pozemcích (starých i nových) znefunkčněním části systematického odvodnění („meliorací“) v údolnicích a to i na orné půdě (obnova dřívějších potůčků a mokřadních luk);
- 2) revitalizací (obnova přírodních funkcí stávajících toků a niv, mokřadů, a návrhem nových tůň a vodních ploch);
- 3) maximálním navýšením mimolesní zeleně (větrolamná funkce a zádrž horizontálních srážek);
- 4) obnovení plné porozity zemědělské půdy nebo-li, aby se do půdy vrátil půdní život a cca 2 tuny žižal na hektar plochy;
- 5) péčí o krajinu a její prvky v citlivém režimu omezujícím vznik holin v lesích, půdy bez pokryvu atd.

Zásadní je nutnost provést postupně všechna opatření, aby jednotlivé typy opatření zafungovaly komplexně. To povede k většímu chlazení krajiny, vyšší zádrži povrchové i podzemí vody, ke zlepšení biodiverzity, snížení rizika povodní, voda se vrátí do studní i toků, a samozřejmě bude mít co pít i lesní zvěř a ptactvo i hmyz.

Rozšíření na celou ČR - vize

Dále navrhujeme a s politickými zástupci jednáme o změnách legislativy, grantových schémat a jejich administrace, včetně nutnosti ocenit mimoprodukční funkce lesní a zejména zemědělské půdy – primárně retenci vody.

Klademe důraz na systémovou změnu přístupu ke krajině jak v ČR, tak v EU, a proto jsme know-how modelu Zdoňov vytvořili, protože státu se zatím systémová náprava krajiny a zemědělství neúplně daří a probíhá chaoticky. Víceméně jen tam, kde vlastníci souhlasí. To je ale problematické vzhledem k tomu, že **na adaptaci krajiny na klima máme strašně málo času.**

Naším cílem je zhotovení Krajinného plánu ČR na základě „replikace“ (modifikované šíření) studie proveditelnosti podle Modelu Zdoňov za pomoci lokálních koordinátorů do pěti let, abychom měli jasno, jak celou Českou republiku „opravit“. Krajinný plán by měl pochopitelně navázat na státní administrativu a být podkladem pro územní plánování, komplexní pozemkové úpravy i plány oblastí povodí.

Přitom je nutné si uvědomit, že voda je de facto pěkná ukázka časoprostorového kontinua - nelze vynechávat místa, kudy dříve voda probíhala například jen proto, že vlastníci nechápe nutnost návratu vody nebo že se vlastníci nedohodnou na provedení komplexních pozemkových úprav. Musíme proto postupovat kontinuálně, systematicky a celoplošně, ale také měřitelně, nad čímž převzal záštitu odbor ochrany vod Ministerstva životního prostředí.

Konečným cílem nápravy krajiny v ČR je zejména **vrátit malý oběh vody do krajiny**. A jelikož jsme uprostřed Evropy, která také vysychá, je naším klíčovým cílem, aby to samé udělala i celá Evropa. ČR by tak mohlo být vzorem pro EU a svět.

Autor: Jiří Malík

Statistiky, srovnání

Model Zdoňov byl od začátku plánován nejen jako pilotní, ale abychom zjistili i hrubá data, kolik vody může krajina v ČR zachytit a kolik to bude stát. To byl jeden z hlavních cílů naší práce.

Co se týče modelu samotného na místě – toky se například prodlouží o 25 km. Velmi zhruba lze tedy očekávat, že si replikací Model Zdoňov v ČR můžeme prodloužit toky 4. a 5. řádu zhruba o desítky tisíc km, možná i ke sto tisícům.

Pokud se provede Model Zdoňov na celém území ČR, dostaneme zvýšení zádrže vody srovnatelné se zhruba 10 přehradami o objemu vodní nádrže Orlík. Pokud se obnoví porozita zemědělské půdy v ČR, je to dalších 10 Orlíků. Což je přibližně dvakrát více, než je objem vody ve všech 165 přehradách ČR.

Tohle je zcela zásadní: největší potenciál zádrže vody v ČR nejsou přehrady, ale sama krajina. Aby i stávající přehrady mohly plnit své funkce, zejména pro pitnou a chladicí vodu pro tepelné elektrárny a průmysl, je nezbytné **přednostně zadržet vodu v celé ploše státu**, kde to je jen trochu možné.

Ohledně financí: Zdoňov bude stát cca 90 milionů Kč v současných grantových schématech ministerstva životního prostředí. A když jsme to převedli na celou ČR, stála by realizace Modelu Zdoňov ve výše uvedených intencích cca minimálně 350 miliard korun – pokud bychom teoreticky předpokládali jen úpravy povodí třetího či čtvrtého řádu. Navrhovaná opatření na povodích prvního a druhého řádu však budou významně nákladnější, takže reálný odhad celoplošné zádrže vody v ČR bude mnohem vyšší, odhadujeme minimálně 800 miliard korun, avšak jedná se o investici v řádu desítek let.

Návratnost takových investic není jednoduché spočítat a ani odhadnout vzhledem ke komplexnosti ovlivněných krajinných prvků a k abstraktním hodnotám, s kterými pracuje a které nelze ocenit, jako např. malý vodní cyklus, snížení rizika následků povodní/sucha atd. Přičemž je jasné, že se jedná o neocenitelné a klíčové faktory životního prostředí, které zvýší kvalitu života pro každého jedince. Přesto pokud se vezme za ukazatel jen samotná zadržená voda (tj. 20 Orlíků – 14 miliard m³), pak při ceně 58 Kč/m³ se vše zaplatí za jeden cyklus obměny vody v krajině, tj. dejme tomu za rok – srovnajte s cenou za vodné stočné!

Je to velká příležitost, která se nemusí opakovat

Jelikož se ukazuje, že i současné klimatické modely stále ještě podhodnocují rychlost a intenzitu klimatické změny, lze očekávat, že předpověď Českého hydrometeorologického ústavu bude pravdivá: průtočnost českých toků poklesne v průměru o padesát procent, což bez nápravy krajiny bude znamenat letní vysychání většiny toků v ČR. V důsledku toho bude zřejmě docházet k letním výpadkům elektřiny (blackout) z nedostatku chladicí vody pro tepelné elektrárny v řekách a přehradách.

Sucho tak může narušit nejen vodní režim ČR, ale i zemědělskou produkci a dodávky pitné vody do vodovodních sítí nejen proto, že pitná voda v přehradách nebude, ale nebude elektřiny k přečerpání. **Proto je celoplošné zadržetí vody na území ČR národní zájem č. 1.**

Potíže s krajinou jsme si ale udělali sami, protože lidé zapomněli myslet komplexně. A hodně lidí se dnes dostává do situace, že nyní již neplatí vědomosti, které se naučili během dlouholetého studia. A protože nejsou schopni se s tím vyrovnat, tak **problémy vytěsní, jako**

by se jich netýkaly, nebo si myslí, že odsunutí jejich řešení do budoucna je nějak automaticky vyřeší.

Problém ničení krajiny a přírody souvisí i s psychologickým fenoménem odloučenosti lidské existence a její nezávislosti na přírodě. Zatím máme většinou bohužel stále pocit, že nejsme spojeni s přírodou, že jí můžeme poslat cokoli za odpad k sanaci, že jí můžeme klidně ubližovat a ona to snese, protože má obrovskou kapacitu a schopnost sebeobnovy, a že se nás samotných toto nerozumné jednání nedotkne. A že já jako jednotlivec nehraji roli, nemám žádný vliv oproti obrovskému vlivu všech „těch ostatních“. Jenže, jestliže je nás na planetě skoro osm miliard, tak to je zásadní problém.

Snad již brzy, jakákoli výrobní společnost, bude muset zahrnout hrazení externích nákladů (tj. i kompletní socio/ekologické náklady) své výroby do ceny svého výrobku nebo služby. To přinese raketový vzestup šetrných technologií a dlouhotrvanlivých výrobků. Cesta vede i **ukončením zbytečného plýtvání jednorázovou denní spotřebou, nastolením skromnosti** aj. Zatím je tento průmyslový systém neudržitelný a ukazuje nám to právě i krajina a příliš intenzivní a jedovaté zemědělství.

Povodí Rakovnického potoka

Povodí Rakovnického potoka má 368 km² a délka toku potoka je 48,4 km bez započítání jeho přítoků. Jedná se o podstatně větší území než je oblast Zdoňovska, cca 18x. V celé délce toků a na ploše v povodí lze nalézt učebnicové příklady nevhodně provedených úprav (narovnaná zahloubaná koryta, velké půdní celky atd.), tímto tedy místa vhodná k navrácení do přírodě blízkého stavu. Zcela zásadní je nyní získat pro náš úkol dostatek dobrovolníků, nadšenců a sympatizantů, protože nás čeká zejména podrobná inventarizace krajinných prvků na celé ploše povodí, zapracování do digitálních map, zpracování studie proveditelnosti a především vše pečlivě komunikovat a konzultovat s majiteli pozemků, občany, se státní správou a dotčenými subjekty – což je klíčový aspekt před úspěšným provedením fyzické realizace.

V rámci osvětové kampaně budou k tématu zorganizovány přednášky, diskuze a publikovány další články. Pro snadnější komunikaci a získání aktuálních informací můžete využít facebookové stránky „Živá voda pro Rakovnický potok“ či emailovou adresu tomas.steinberger@gmail.com (lokální koordinátor pro Rakovnický potok).

Literatura

[1] Ing. Stanislav Horáček, Ing. Ladislav Kašpárek, CSc., a kolektiv. Možnosti zmírnění současných důsledků klimatické změny zlepšením akumulční schopnosti v povodí Rakovnického potoka. VUV, 2011
(https://www.vuv.cz/files/pdf/edicni_cinnost/publikace/horacek_rakovnický_potok.pdf)

[2] Usnesení vlády České republiky ze dne 15. dubna 2019 č. 256

[3] <https://ekolist.cz/cz/publicistika/nazory-a-komentare/jiri-malik-budovat-prehrady-nam-proti-suchu-nepomuze.potrebujeme-aby-voda-zustala-v-pude>

[4] <http://zivavoda.biz/brozura/>

Spolupráce Města Rakovníka s Rakovnickým ornitologickým spolkem Fénix v roce 2018 - Veřejná knihovna ornitologické literatury a hnízdní budky pro skorce vodního

Město Rakovník v roce 2018 podpořilo ornitologický spolek v několika akcích, na vycházku v rámci mezinárodní akce Vítání ptačího zpěvu dorazilo v první květnovou sobotu přes 30 zájemců, dále byly uspořádány celkem 2 přednášky a 2 vycházky s ornitologickou tematikou a vyvěšování ptačích budek v Rakovníku a s podporou Města bylo umožněn i nákup několika důležitých svazků o přírodě a ptactvu a vytvoření odborné ornitologické knihovny s více než 300 tituly. Literaturu je možné vypůjčit přes níže uvedený mailový kontakt nebo webové stránky spolku (ros.fenix@seznam.cz).

Díky podpoře města bylo instalováno na toku Rakovnického a Lišanského potoka na katastru města celkem 6 speciálních hnízdních budek pro skorce vodního, který znovu osidluje čisté vodní toky v okolí.

za ROS Fénix
Milan Tichai
ros.fenix@seznam.cz

Čáp ukončil Vítání ptačího zpěvu

Tradiční vycházka za poznáváním ptáků proběhla v sobotu 4. května na okraji Rakovníka.

Rakovnický ornitologický spolek Fénix za podpory města Rakovníka a ve spolupráci s Českou společností ornitologickou uspořádal již 23. ročník Vítání ptačího zpěvu, trasa vedla od Tyršova koupaliště podél Rakovnického potoka k Papírně a byla ukončena ve starém dubovém háji Na Hané. I za nepříliš vydařeného počasí se sešlo na pětadvacet pozorných účastníků, kteří společnými silami zaznamenali hlasy celkem 50ti ptačích druhů. Někteří opeřenci se právě navrátili z jižních zimovišť, např. švitořivý sedmihlásek, nebo hejnko pilotů - rorýsů obecných. Další již krmí svá mláďata, jako potápěč skorec vodní, nebo dlouhoocasí

konipasi horští či třeshožrouti špačci. Objevili jsme i opozdilce, kteří si teprve staví hnízdo (vrabci polní, sýkory, lejsci).

Vyhlášeného ptáka roku – hrdličku divokou jsme nezaznamenali, a tím jsme nepřímo potvrdili údaje o jejím úbytku. Je jedním z mnoha ptačích druhů, které mizí z naší krajiny v důsledku nevhodného destruktivního zemědělského hospodaření.

Jiní ptačí zpěváci se však činili a tak z vycházky byla spíše samá zastávka....

Z hlasů nejvíce zaujala pěnice pokřovní, slavík obecný nebo krutihlav obecný.

V kontrolovaných budkách mohli účastníci sledovat různé fáze hnízdění několika druhů sýkor či vrabce polního. Čáp černý, který v loňském roce svým přeletem vycházku zahájil, ji letos stejným stylem ukončil.

Děkujeme za účast a zájem všem zúčastněným a těšíme se zase za rok.

Rakovnický ornitologický spolek Fénix.

foto: Petr Růžek

Evropský den chráněných území 2019 na Křivoklátsku

V sobotu 18. května 2019 se vydalo 38 osob na entomologickou exkurzi do Národní přírodní rezervace „Týřov“. V Luhu ve Skryjích již čekali zástupci Správy CHKO Křivoklátsko Ing. Josef Jedlička a Ing. Karel Lankaš, po chvilce přijeli i „broučkaři“ z Rakovnického entomologického klubu DAPSA. Pan Miroslav Zýka své vyprávění o broucích doplňoval obrázky. Pan Miroslav Polcar je smýkal z trávy a střísal ze stromů, abychom je viděli v životní velikosti. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí o životě brouků na různých stanovištích. Běžné jsou v NPR druhy (jinde již velmi vzácné) vázané na staré dřevo – široká skupina tesaříků, krasců, roháč obecný nebo nosorožík kapucínek. Ing. Lankaš ozvláštnil exkurzi o ornitologické poznatky a Ing. Jedlička o historii území.

Účastníci byli velmi spokojeni a již se těší na další vycházky, které se budou konat na podzim.

Za obecně prospěšnou společnost Křivoklátsko děkuji všem účastníkům, že se v tak hojném počtu zúčastnili a zaslali mi spoustu fotografií, lektorům za úžasné povídání a firmám Schenker a Heineken ČR za finanční pomoc.

Jiřina Prošková, ředitelka o.p.s. Křivoklátsko

Návštěvníký pas

IS CHKO Křivoklátsko ve spolupráci s AOPK ČR připravilo nový produkt **NÁVŠTĚVNICKÝ PAS PRO CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI A NÁRODNÍ PARKY**, který má motivovat především rodiny k návštěvě návštěvníků středisek CHKO v České republice. Pas, který si u nás vyzvednete, obsahuje pozvánku do osmi Domů přírody a sedmi Informačních středisek CHKO včetně čtyř středisek Národních parků ČR. Poznávejte chráněná území, sbírejte razítka po celé České republice. Po získání pátého razítka na Vás čeká odměna.

Jiřina Prošková, ředitelka o.p.s. Křivoklátsko

Dobrovolníci z DB Schenker ČR opět po roce na Křivoklátsku

V pátek 3. května 2019 proběhl v Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko další dobrovolnický den společnosti DB Schenker Česká republika. Na akci spolupracovala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, RP Střední Čechy, odd. SCHKO Křivoklátsko s Informačním střediskem CHKO Křivoklátsko – Křivoklát, které provozuje Křivoklátsko, o.p.s.

Celkem 23 zaměstnanců společnosti navázalo úklidem řeky Berounky na dobrovolnickou akci Čistá Berounka 2019, která se konala poslední dubnovou sobotu. Na úseku řeky Roztoky – Zbečno bylo nasbíráno celkem 5 m³ různého odpadu – plastů, skla, železa a také např. kusu kamionové plachty či reklamní cedule. Při úklidu proběhl současně výklad o CHKO Křivoklátsko, řece Berounce a okolí, zejm. o Přírodní rezervaci Na Babě, Přírodní rezervaci Stříbrný luh a Přírodní rezervaci Brdatka. Dobrovolníci několikrát viděli okousané větve a kmeny od bobra evropského a také byla zjištěna na dvou místech nepůvodní rostlina české přírody - křídlatka.

Týden lesů 2019: Bez lesa nebude voda a bez vody nebude les!

Od 13. do 17. května 2019 probíhaly oslavy Týden lesů. Letošním tématem této celorepublikové akce, jejímž cílem je ukázat veřejnosti význam lesů pro planetu i společnost, byl *Les a voda*. Lesníci proto během května představovali dětem i dospělým les jako inteligentní systém na zadržování vody v krajině, který nás chrání proti suchu. Zjednodušeně lze říci, že bez vody nebude les a bez lesa nebude voda v krajině. Kdo se chtěl o tomto vztahu vody a lesa dozvědět víc? Přišel na akce v rámci oslav Týdne lesů 2019.

Na akcích návštěvníky uvítali lesní pedagogové (lesníci s pedagogickým vzděláním). Ti svou práci za uplynulý rok shrnuli u příležitosti Týdne lesů v čerstvě publikované výroční zprávě. „*Jsem rád, že se v roce 2018 podařilo uspořádat 3 214 akcí pro více jak 330 tisíc dětí, což je o 12 tisíc víc než v minulém roce. Je to investice do budoucna,*“ hodnotí aktivity lesní pedagogiky Tomáš Krejzar, ředitel Odboru koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství z Ministerstva zemědělství.

V rámci Týdne lesů 2019 se veřejnost dozvěděla, jak jsou les a voda propojeny. Stromy nasávají vodu z půdy, která se přes listy a jehličí vypařuje do vzduchu. Nad lesem se tím ochladí vzduch, ze kterého vzniknou dešťové mraky a následné lokální srážky vrátí vodu zpět do půdy. Z té ji stromy a další vegetace opět nasají a koloběh vody se stále opakuje. Platí tedy pravidlo, že dokud je voda, roste les, a dokud je les, v krajině je voda.

Pokud ale dlouhodobé sucho či nerozumné nakládání s půdou tento koloběh naruší, krajina se vysušuje, což v posledních letech vidíme na vlastní oči. Můžeme ale lesu my sami

nějak pomoci? Jednoduchou radou je, abyste se v lese pohybovali jen po značených cestách, zejména pokud jedete na kole nebo motorce. Rýhy, které někteří cyklisté a motorkáři zanechávají v lese (zejména ty kolmo na svah), urychlují erozi půdy a při dešti zrychlují odtok vody z lesa. Napomoci lesu můžete i čištěním studánek, které v suchém létě osvěží lesní zvěř. Vodní zdroje maximálně chraňte – neparkujte u nich auta, neodhazujte u vody ani jinde v lese odpadky. Více informací o lese a vodě najdete na webu www.LesniPedagogika.cz.

EKOLOGICKÁ SOUTĚŽ - JARO 2019

Ve středu 24. dubna 2019 se v Botanické zahradě SZeŠ konalo okresní kolo ekologické soutěže za finanční podpory Města Rakovníka. Tématem jarního ročníku byla tradičně ekologická abeceda. Soutěžící se nejprve sešli v botanické zahradě, aby vyslechli úvodní slovo organizátora Ing. Františka Pazdery ze SZeŠ Rakovník, starosty města Rakovníka pana Lud'ka Štíbra a vedoucí odboru životního prostředí města Rakovníka paní Aleny Škoudlínové. Účastníci poté procházeli zahradou a do připravených testů zaškrtovali správné odpovědi na otázky týkající se ekologie a přírody. Starší žáci a studenti dopisovali do testu i názvy několika rozličných rostlin a živočichů. V Klubu DDM čekal účastníky všech kategorií také doprovodný program. Mladší děti se zapojily do soutěže s názvem EKOABECEDORISKUJ, který si pro ně připravila paní Jiřina Prošková z IS - Křivoklátsko - Křivoklát. Starší žáci a studenti si pak vyslechli přednášku Ing. Pazdery o ochraně životního prostředí a trvale udržitelném rozvoji. Zaměstnanci DDM Rakovník pomohli s opravováním testů, předáváním cen a celkovým průběhem soutěže, které se zúčastnilo 122 soutěžících z 11 základních i středních škol okresu Rakovník. Úspěšné řešitele čekala výhra v podobě některé z masožravých rostlin a sladká odměna.

Tomáš Doležal - DDM Rakovník

Výsledková listina Okresní ekologické soutěže

Botanická zahrada Rakovník – středa 24. dubna 2019

Téma soutěže: "Ekologická abeceda"

<u>Výsledková listina I.kategorie:</u>				<u>4. - 5. třídy ZŠ</u>
Pořadí	Jméno a Příjmení		Základní škola	BODY celkem
1.	Daniel Vožeh	Jonáš Příbyl	2. ZŠ Rakovník	15+++
2.	Tereza Lukášová	Petr Lukáš	ZŠ Mutějovice	15++
3.	Jakub Čermák	Václav Hadrbolec	1. ZŠ Rakovník	15+
4.	Adina Majdanová	Dita Starová	1. ZŠ Rakovník	15
5.	Šimon Peroutka	Jakub Kozler	ZŠ Kolečovice	14
6.	Darek Skyslák	Pavčina Dvořáková	3. ZŠ Rakovník	13
7.-8.	Jan Vospálek	Jakub Kratochvíl	3. ZŠ Rakovník	12
7.-8.	Markéta Mouchová	Anna Loskotová	1. ZŠ Rakovník	12
9.-11.	Klára Ledvinová	Zuzana Jindrová	2. ZŠ Rakovník	11

9.-11.	Dan Max Weber	Jakub Hlaváček	ZŠ Jesenice	11
9.-11.	Jiří Klementovič	Kristýna Řezáčová	ZŠ Jesenice	11
12.-15.	Anna Dýbová	Adéla Záhoříková	ZŠ Kolečovice	10
12.-15.	Daniel Lužný	Martin Laun	ZŠ Lužná	10
12.-15.	Kateřina Hurtová	Pavel Čechrdle	ZŠ Kolečovice	10
12.-15.	Sára Potkánová	Natálie Václavíková	ZŠ Jesenice	10
16.	Adam Seidl	Adam Opl	2. ZŠ Rakovník	9

Výsledková listina II. kategorie

6. - 7. třídy ZŠ

Pořadí	Jméno a Příjmení		Základní škola	BODY celkem
1.	Jan Veselý	Václav Muška	ZŠ Lužná	19++
2.	Julie Bradáčová	Anežka Hejdová	GZW Rakovník	19+
3.	Tereza Pivoňková	Tereza Ullrichová	GZW Rakovník	19
4.	Václav Fencel	Berenika Tothová	ZŠ Lužná	18
5.-6.	Michaela Holá	Zuzana Plačková	1. ZŠ Rakovník	17
5.-6.	Natálie Trousilová	Pavčina Zárybnická	GZW Rakovník	17
7.	Anna Stehlíková	Monika Kočová	ZŠ Lužná	16
7.-10.	Anna Doležalová	Lucie Bláhová	1. ZŠ Rakovník	15
7.-10.	Jana Trčková	Aneta Poštová	ZŠ Kolečovice	15
7.-10.	Dominika Borseková	Jakub Hornof	ZŠ Mutějovice	14
11.-14.	Karolína Ďurišová	Michala Staňková	3. ZŠ Rakovník	14
11.-14.	Šimon Jadrorský	Tobias Bouška	ZŠ Nové Strašecí	14
11.-14.	Natálie Mottlová	Eliška Machová	ZŠ Jesenice	14
14.	Vojtěch Kouřil	Jan Trpák	ZŠ Jesenice	13
15.	Denisa Žáčková	Lucie Lédlová	3. ZŠ Rakovník	12
15.-18.	Pavla Krejčová	Daniela Slodičáková	ZŠ Kolečovice	11
15.-18.	Radim Soukup	Vít Ševčík	ZŠ Nové Strašecí	11
15.-18.	Kateřina Suchopárková	Veronika Adltová	ZŠ Nové Strašecí	11
19.-21.	Martin Brynych	Ondřej Rýgl	3. ZŠ Rakovník	9
19.-21.	Adam Ratzka	Lukáš Vicjan	ZŠ Kolečovice	9
19.-21.	Martin Janota	Maxim Skřivan	1. ZŠ Rakovník	9

Výsledková listina III. kategorie

8. - 9. třídy ZŠ

Pořadí	Jméno a Příjmení		Základní škola	BODY celkem
1.	Dita Pochmanová	Bára Polcarová	GZW Rakovník	24,5
2.	Nela Dyršmídová	Nicole Jarošová	GZW Rakovník	18,5

3.	Jonáš Fischer	Klára Voříšková	GZW Rakovník	18
4.	Lucie Hejlová	Kateřina Kočová	ZŠ Lužná	17,5
5.	Kamila Břinčilová	Michaela Ferštlová	ZŠ Kolečovice	16
6.	Helena Jarošová	Ludmila Nováková	ZŠ Kolečovice	15,5
7.	Nikola Kuklová	Emma Knorová	3. ZŠ Rakovník	14
8.-10.	Markéta Laubrová	Klára Prasková	ZŠ Jesenice	12,5
8.-10.	Šárka Bačkovská	Karolína Brmčijská	ZŠ Nové Strašecí	12,5
8.-10.	Nela Muselová	Adéla Kvíderová	ZŠ Kolečovice	12,5
11.-12.	Hana Ferštlová	Tereza Prokopová	3. ZŠ Rakovník	12
11.-12.	Ly Nguyen Tran	Eliška Kudráčová	ZŠ Jesenice	12
13.	Anna Hamouzová	David Štys	ZŠ Lužná	11
14.	Klára Bačkovská	Matyáš Franc	ZŠ Nové Strašecí	9,5
15.	Kristýna Sepré	Eliška Pospíšilová	ZŠ Nové Strašecí	9
16.	Vojtěch Soldán	Tobias Jalovec	3. ZŠ Rakovník	8,5
17.	Vlasta Rácová	Marie Duchková	ZŠ Jesenice	7

Výsledková listina IV. kategorie

střední školy

Pořadí	Jméno a Příjmení			BODY celkem
1.	Anna Marie Fejtková	Daniela Šimová	SZeŠ Rakovník	38
2.	Richard Pochman	Matěj Baloun	SZeŠ Rakovník	36,5
3.	Eliška Hendrychová	Jarek Požár	GZW Rakovník	25
4.	M. Setnicková	K. Pichrtová	SZeŠ Rakovník	18,5
5.	Nikola Najmanová	Eliška Svobodová	Gymnázium JAK Nové Strašecí	17
6.	Klára Dolejší	Matěj Čermák	Gymnázium JAK Nové Strašecí	16,5
7.	Jonáš Karhánek	Monika Maroušková	GZW Rakovník	14,5

Soutěže se zúčastnilo celkem 122 žáků a studentů.

Připravili: Ing. František Pazdera, Alena Holá

Hodnocení: Ing. František Pazdera, Tomáš Doležal, Alena Holá

Zpracovala: Alena Holá

MLADÝ ZAHRÁDKÁŘ

V úterý 7. května 2019 jsme ve spolupráci s panem Ing. Františkem Pazderou ze SZeŠ Rakovník a ÚS ČZS Rakovník uspořádali okresní kolo soutěže MLADÝ ZAHRÁDKÁŘ. Akce probíhala v Klubu DDM v Čermákových sadech za finanční podpory Města Rakovníka. Účastníky čekal test zahrádkářských znalostí, který obsahoval 40 otázek, na které žáci odpovídali výběrem ze čtyř možností. Po testu účastníky čekalo ještě poznávání dvacítky

roślin. Otázky i poznávačku připravil Ing. František Pazdera ze SZeŠ Rakovník. Zaměstnanci DDM Rakovník pak především pomáhali s opravováním testů, předáváním cen a celkovým průběhem soutěže, které se zúčastnilo rovných 30 soutěžících z 5 základních škol okresu Rakovník. Nejlépe si vedl v kategorii A Jan Vospálek ze 3. ZŠ Rakovník, který porazil Matouše Hossingera a Václava Hadrbolece z 1. ZŠ Rakovník. V kategorii B se pak nejvíce dařilo Jakubu Dvořákovi ze 3. ZŠ Rakovník, který zvítězil nad Matyášem Francem ze ZŠ JAK Nové Strašecí a Ditou Pochmanovou z Gymnázia Zikmunda Wintra v Rakovníku.

Tomáš Doležal - DDM Rakovník

Mladý zahrádkář 7. 5. 2019

Dům dětí a mládeže, Rakovník ve spolupráci s Územním sdružením Českého zahrádkářského svazu, za finanční podpory Města Rakovníka.

A

P.č.	start.číslo	Kategorie	Soutěžící	Škola	Test	Poznávání	body celkem	Pořadí
1.		A	Jan Vospálek	3. ZŠ Rakovník	29	10	39	1.
2.		A	Matouš Hossinger	1. ZŠ Rakovník	22	14	36	2.
3.		A	Václav Hadrbolec	1. ZŠ Rakovník	22	10	32	3.
4.		A	Darek Skyslák	3. ZŠ Rakovník	19	12	31	4.
5.		A	Barbora Kašparová	ZŠ Nové Strašecí	20	9	29	5.-7.
6.		A	Victorie Ella Francová	ZŠ Nové Strašecí	24	5	29	5.-7.
7.		A	Johana Gellrichová	3. ZŠ Rakovník	22	7	29	5.-7.
8.		A	Jakub Fischer	ZŠ Krušovice	21	5	26	8.
9.		A	Markéta Mouchová	1. ZŠ Rakovník	19	5	24	9.-11.
10.		A	Tomáš Fouček	ZŠ Krušovice	20	4	24	9.-11.
11.		A	Pavčina Dvořáková	3. ZŠ Rakovník	21	3	24	9.-11.
12.		A	Jan Bičovský	1. ZŠ Rakovník	21	2	23	12.
13.		A	Lukáš Kýna	3. ZŠ Rakovník	19	3	22	13.
14.		A	Ondřej Pidrman	ZŠ Krušovice	16	5	21	14.
15.		A	Maxim Skřivan	1. ZŠ Rakovník	18	0	18	15.
16.		A	Jakub Čermák	1. ZŠ Rakovník	15	1	16	16.
17.		A	Martin Janota	1. ZŠ Rakovník	15	0	15	17.

B

P.č.	start.číslo	Kategorie	Soutěžící	Škola	Test	Poznávání	body celkem	Pořadí
1.		B	Jakub Dvořák	3. ZŠ Rakovník	31	20	51	1.
2.		B	Matyáš Franc	ZŠ Nové Strašecí	27	20	47	2.
3.		B	Dita Pochmanová	GZW Rakovník	26	19	45	3.
4.		B	Nicole Jarošová	GZW Rakovník	24	18	42	4.
5.		B	Denisa Rezková	3. ZŠ Rakovník	25	16	41	5.
6.		B	Helena Mikešová	ZŠ Nové Strašecí	25	12	37	6.
7.		B	Nela Dyršmíková	GZW Rakovník	26	9	35	7.
8.		B	Richard Valach	ZŠ Nové Strašecí	20	12	32	8.
9.		B	Klárka Bačkovská	ZŠ Nové Strašecí	19	11	30	9.-11.
10.		B	Jakub Kudr	ZŠ Nové Strašecí	20	10	30	9.-11.
11.		B	Klára Voříšková	GZW Rakovník	25	5	30	9.-11.
12.		B	Šárka Bačkovská	ZŠ Nové Strašecí	20	4	24	12.
13.		B	Dominik Rom	GZW Rakovník	19	4	23	13.

Soutěže Mladý zahrádkář se zúčastnilo celkem 30 žáků.

Zpracovala: Alena Holá

OKRESNÍ BOTANICKÁ SOUTĚŽ – JARO

V pátek 17. května 2019 se v Botanické zahradě SZeŠ konalo okresní kolo Botanické soutěže. Tématem letošního ročníku byly chráněné rostliny. Těch se týkal i doprovodný program v Klubu DDM Rakovník v Čermákových sadech. Starší žáci a studenti si na sále vyslechli přednášku pana Ing. Františka Pazdery ze SZeŠ Rakovník a mladší děti se zapojily do soutěže s názvem CHRÁNĚNKORISKUJ, kterou si pro ně připravila paní Jiřina Prošková z IS CHKO Křivoklátsko - Křivoklát. V botanické zahradě všichni účastníci křížkovali ve svých testech odpovědi týkající se chráněných rostlin, ale starší žáci a studenti museli některé rostliny z obrázků dokonce správně pojmenovat. Otázky byly poměrně těžké, avšak velmi aktuální. Své hlavičky nad nimi potrápilo 90 soutěžících z deseti základních i středních škol okresu Rakovník. Úspěšné řešitele čekala výhra v podobě některé z masožravých rostlin a sladká odměna.

Tomáš Doležal - DDM Rakovník

Jarní kolo Botanické soutěže – 17. 5. 2019

Dům dětí a mládeže, Rakovník ve spolupráci s BZ SZeŠ Rakovník a IS SCHKO Křivoklátsko, za finanční podpory Města Rakovníka.

Téma soutěže: “Chráněné rostliny“

Výsledková listina soutěžní kategorie:**I.**

P.č.	start.číslo	Kategorie	Soutěžící	Škola	Body	Pořadí
1.		I.	Jiří Klementovič	ZŠ Jesenice	17	1.
2.		I.	Michaela Burstová	ZŠ Jesenice	15+	2.
3.		I.	Tomáš Hloušek	2. ZŠ Rakovník	15	3.
4.		I.	Jan Křížák	2. ZŠ Rakovník	14	4.-5.
5.		I.	Kristýna Řezáčová	ZŠ Jesenice	14	4.-5.
6.		I.	Matěj Řezníček	2. ZŠ Rakovník	13	6.-7.
7.		I.	Ondřej Šponiar	ZŠ Lužná	13	6.-7.
8.		I.	Daniel Lužný	ZŠ Lužná	12	6.-10.
9.		I.	Martin Laun	ZŠ Lužná	12	6.-10.
10.		I.	Anna Tvrzová	ZŠ Lužná	12	6.-10.
11.		I.	Natálie Václavíková	ZŠ Jesenice	12	11.-17.
12.		I.	Daniel Vožeh	2. ZŠ Rakovník	11	11.-17.
13.		I.	Darek Skyslák	3. ZŠ Rakovník	11	11.-17.
14.		I.	Veronika Kankrlíková	3. ZŠ Rakovník	11	11.-17.
15.		I.	Anna Veselá	ZŠ Lužná	11	11.-17.
16.		I.	Jakub Kozler	ZŠ Kolečovice	11	11.-17.
17.		I.	Natálie Danylyšyn	2. ZŠ Rakovník	10	11.-17.
18.		I.	Kateřina Hurtová	ZŠ Kolečovice	10	18.-23.
19.		I.	Pavel Čechrdle	ZŠ Kolečovice	10	18.-23.
20.		I.	Anna Dýbová	ZŠ Kolečovice	9	20.
21.		I.	Adéla Záhoříková	ZŠ Kolečovice	8	21.

II.

P.č.	start.číslo	Kategorie	Soutěžící	Škola	Body	Pořadí
1.		II.	Tedeáš Peroutka	GZW Rakovník	19	1.
2.		II.	Aneta Matoušková	GZW Rakovník	17+	2.
3.		II.	Veronika Adltová	ZŠ Nové Strašecí	17	3.
4.		II.	Jan Fouček	3. ZŠ Rakovník	16	4.
5.		II.	Johana Opelková	3. ZŠ Rakovník	15	5.-9.
6.		II.	Kateřina Nevímová	GZW Rakovník	15	5.-9.
7.		II.	Aneta Poštová	ZŠ Kolečovice	15	5.-9.
8.		II.	Natálie Mottlová	ZŠ Jesenice	15	5.-9.
9.		II.	Jan Veselý	ZŠ Lužná	15	5.-9.
10.		II.	Berenika Tóthová	ZŠ Lužná	14	10.-12.
11.		II.	Jana Trčková	ZŠ Kolečovice	14	10.-12.
12.		II.	Lukáš Vicjan	ZŠ Kolečovice	14	10.-12.
13.		II.	Martin Kaftan	GZW Rakovník	13	13.-14.
14.		II.	Kateřina Suchopárková	ZŠ Nové Strašecí	13	13.-14.
15.		II.	Elena Strnadová	3. ZŠ Rakovník	12	15.-21.
16.		II.	Jan Trpák	ZŠ Jesenice	12	15.-21.
17.		II.	Eliška Machová	ZŠ Jesenice	12	15.-21.

18.		II.	Lucie Letová	2. ZŠ Rakovník	12	15.-21.
19.		II.	Václav Muška	ZŠ Lužná	12	15.-21.
20.		II.	Natálie Matesová	2. ZŠ Rakovník	12	15.-21.
21.		II.	Adriana Kukiová	ZŠ Kolečovice	12	15.-21.
22.		II.	Vojta Kouřil	ZŠ Jesenice	11	22.-24.
23.		II.	Tereza Šerhantová	3. ZŠ Rakovník	11	22.-24.
24.		II.	Václav Fencel	ZŠ Lužná	11	22.-24.
25.		II.	Ondřej Berti	GZW Rakovník	10	25.-26.
26.		II.	Alžběta Zelenková	2. ZŠ Rakovník	10	25.-26.
27.		II.	Ondřej Vitouš	3. ZŠ Rakovník	9	27.
28.		II.	Aneta Mikešová	2. ZŠ Rakovník	8	28.
29.		II.	Karolína Kalerová	ZŠ Kolečovice	7	29.
30.		II.	Eliška Pavlisová	ZŠ Jesenice	6	30.

III.

P.č.	start.číslo	Kategorie		Škola	Body	Pořadí
1.		III.	Helena Veronika Jarošová	ZŠ Kolečovice	14	1.
2.		III.	Nicole Jarošová	GZW Rakovník	13,5	2.
3.		III.	Dita Pochmanová	GZW Rakovník	13	3.
4.		III.	Filip Hejda	3. ZŠ Rakovník	12,5	4.-6.
5.		III.	Jáchym Hanko	2. ZŠ Rakovník	12,5	4.-6.
6.		III.	Anna Hamouzová	ZŠ Lužná	12,5	4.-6.
7.		III.	Kamila Břinčilová	ZŠ Kolečovice	12	7.
8.		III.	Nela Dyršmíková	GZW Rakovník	11	8.-9.
9.		III.	Ly Nguyen Tran	ZŠ Jesenice	11	8.-9.
10.		III.	Denisa Rezková	3. ZŠ Rakovník	10,5	10.-12.
11.		III.	Pavel Kelich	2. ZŠ Rakovník	10,5	10.-12.
12.		III.	Vojtěch Peterka	2. ZŠ Rakovník	10,5	10.-12.
13.		III.	Julie Dýbová	ZŠ Kolečovice	10	13.
14.		III.	Klára Voříšková	GZW Rakovník	9	14.
15.		III.	Kateřina Sláničková	ZŠ Nové Strašecí	8,5	15.-17.
16.		III.	Nela Muselová	ZŠ Kolečovice	8,5	15.-17.
17.		III.	Lucie Hejdová	ZŠ Lužná	8,5	15.-17.
18.		III.	Pavel Pecánek	2. ZŠ Rakovník	8	18.
19.		III.	Jakub Kudr	ZŠ Nové Strašecí	7,5	19.
20.		III.	Adéla Kvíderová	ZŠ Kolečovice	7	20.
21.		III.	Tereza Šilarová	ZŠ Nové Strašecí	6,5	21.-22.
22.		III.	Matěj Červenka	ZŠ Nové Strašecí	6,5	21.-22.
23.		III.	Helena Hettová	3. ZŠ Rakovník	5	23.
24.		III.	Lucie Deverová	3. ZŠ Rakovník	2,5	24.

IV.

P.č.	start.číslo	Kategorie		Škola	Body	Pořadí
1.		IV.	Nikola Najmanová	Gymnázium Nové	15	1.

				Strašecí		
2.		IV.	Simona Šindlerová	MOA Rakovník	13	2.
3.		IV.	Thao My Vuong	Gymnázium Nové Strašecí	4,5	3.

V.

P.č.		Kategorie		Škola	POŘADÍ	BODY celkem
1.		V.	Michal Krčmář	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	1.	12
2.		V.	Pavel Růžička	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	2.	11+
3.		V.	David Štiller	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	3.	11
4.		V.	Adéla Sládková	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	4.	10
5.		V.	Ladislav Hatala	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	5.-6.	9
6.		V.	Rustam Prokopets	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	5.-6.	9
7.		V.	Eva Honzátková	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	7.-9.	8
8.		V.	Matěj Svoboda	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	7.-9.	8
9.		V.	Jan Kostříž	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	7.-9.	8
10.		V.	Filip Janošek	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	10.	7
11.		V.	Pavel Hemens	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	11.	6
12.		V.	Tomáš Janošek	SŠ, ZŠ a MŠ speciální Rakovník	12.	5

Soutěže se zúčastnilo celkem 90 soutěžících.

Zpracovala: Alena Holá

Co se děje pod vodou a v lese

Děti, které se zajímají o přírodu, se v pátek a v sobotu 10. a 11. května zúčastnily dobrodružné akce s názvem Co se děje pod vodou a v lese. Akce začala už v pátečních odpoledních hodinách, kdy jsme se vydali autobusem do Skryjí. Odtud jsme došli k turistické chatě Města Rakovníka ve Skryjích, kde se všichni ubytovali do pokojů po čtyřech a připravili si postel na spaní. Potom už začal samotný program akce – vycházka ke Skryjským jezírkům. Cestu nám svými zajímavými poznatky zpestřil pan Jiří Pšenčný z Českého svazu ochránců přírody. Všechny zaujal svým povídáním o jedinečnosti přírody v okolí Skryjských jezírek, o životě ve vodě i kolem Zbirožského potoka. Seznámil nás s chráněnou krajinnou oblastí i jejími hranicemi a udivoval i svými znalostmi všemožných rostlin a živočichů, které se v okolí vyskytují. U Skryjských jezírek nás čekalo i malé překvapení, když pan Pšenčný

vytáhl průkaz a odznak ochránce přírody, a kdybychom porušovali pravidla chování v CHKO, mohl nám dokonce udělit pokutu. Děti se na vycházce dozvěděly mnoho zajímavostí a u chaty si pak ještě mohly prohlédnout část sbírky zástupců hmyzí říše žijící na tomto území. Mohli tak poznat brouka roháče, tesaříka či sršeň. Po procházce už měli všichni hlad, a protože bylo pěkné počasí, opekli si na ohni buřty a také chleby. Potom se ještě nějakou chvíli sedělo u ohně, než se setmělo a děti se vydaly do lesa na naučnou noční stezku lemovanou světelnými náramky. Na jednotlivých stanovištích poznávaly přírodniny, ale i zvuky lesních zvířat a dokonce si vyzkoušely hledat cestu jen podle hmatu v provazovém bludišti. Po absolvování celé stezky se děti připravily na večerku a šli spát.

Druhý den ráno začal protažením a krátkou rozvíčkou, po které následovala snídaně, balení a úklid pokojů. Potom jsme se všichni sešli ve společenské místnosti, kde děti čekal krátký přírodovědný testík a spojovačka s listnatými i jehličnatými stromy. Byla tu také vyhodnocena večerní stezka a předány odměny a pamětní medaile všem účastníkům akce. Po jedenácté hodině jsme se vydali opět na cestu do Skryjí, kde jsme navštívili Památník Joachima Barranda. Bylo to muzeum plné trilobitů, o kterých jsme se hodně dozvěděli. Děti si mohly vyzkoušet i práci s geologickým kladivem a rozbít si několik kamenů, kde by se mohla skrývat nějaká zkamenělina. Trilobita jsme nenašli, ale ještě nás čekala cesta za pokladem po naučné stezce Skryjský luh. Vedl tudy totiž tzv. questing – hledačka, která skrývá šifru k odhalení pokladu. V údolí Skryjského potoka jsme na několika místech zahlédli chráněného mloka skvrnitého, viděli jsme milíř pro výrobu dřevěného uhlí a vyfotili jsme se u starého vykotlaného buku. S dětmi jsme postupně nalézali jednotlivé části tajenky, ale těsně před cílem nás stihla průtrž mračen s krupobitím, takže jsme nestihli poklad vyzvednout. Přesto všichni odjížděli s úsměvem na tváři. Dostali totiž teplý čaj a místo pokladu sladkou odměnu. Pak už jsme jen nasedli do vyhřátého autobusu a v Rakovníku už na všechny děti čekali starostliví rodiče.

Děti se hlavně díky naučné noční stezce a vycházce s ochráncem přírody seznámily s životem v lese, poznávaly zvuky zvířat, ale byly prověřeny i jejich znalosti přírodnin a zvířat vyskytujících se v našich lesích. Účastníci akce se naučili poznávat les všemi smysly. V dnešní přetechizované době si tak vyzkoušeli (nejen noční) pohyb přímo v terénu a ve větším kontaktu s přírodou. Prohloubili si tím vztah nejen k lesu, ale celkově k přírodě jako takové. Přínosem bylo i stmelení kolektivu díky společně prožitému večeru a noci. Naučili se ale i spolupracovat ve skupinkách při hledání indicií vedoucích k pokladu. Díky grantu Města Rakovníka akce proběhla úspěšně a děti si z ní odnesly mnoho pozitivních zážitků.

Tomáš Doležal - DDM Rakovník

Co víš o českém zemědělství

Střední zemědělská škola v Rakovníku pořádala ve spolupráci se Školním statkem, Středočeského kraje, pod záštitou Středočeského kraje a ve spolupráci s Okresní agrární komorou v Rakovníku a Zemědělským svazem České republiky VI. ročník soutěže se zemědělskou tematikou nazvanou „Co víš o českém zemědělství?“

Soutěž se konala 14. 6. 2019 v hospodářství Bulovna Středočeského školního statku. Od 8:15 hod. probíhala prezence soutěžících a v 9:00 hod. bylo oficiální zahájení soutěže.

Soutěžilo se ve dvojicích. Soutěžící byli rozdělení do dvou kategorií. I. kategorie byli žáci 5. – 6. tříd ZŠ a II kategorie byli žáci 7. – 8. tříd ZŠ. Celkem bylo připraveno 10 soutěžních stanovišť. Každá škola mohla vyslat do soutěže maximálně 8 dětí, tj. dvě dvojice v každé kategorii. Bylo zajištěno i malé občerstvení. Soutěžící a návštěvníci Školního statku

si mohli například prohlédnout, jak se zachází se zemědělskou technikou nebo jak se správně dojí mléko. Účast byla hojná. Akce se všem zúčastněným velmi líbila.

Zahájení soutěže v jídelně školního statku

Stanoviště s praktickou ukázkou dojení mléka

Výsledky sumarizace statistického výkazu o honitbách, stavu a lovu zvěře v r. 2018

Městský úřad Rakovník, odbor životního prostředí, státní správa myslivosti vypracovala sumář statistických výkazů o honitbách, stavu a lovu zvěře v roce 2018. Do výkazu jsou zahrnuty všechny honitby v působnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností, Městského úřadu Rakovník, odboru životního prostředí, tedy celkem 75 uživatelů honiteb na rozloze 80 742 ha.

I. Výměra honitby v ha				
Druh honební plochy	Celková výměra honební plochy	Z toho připadá na		
		oboru	bažantnici (s)	bažantnici (h)
Zemědělská půda	46 123	21	361	120
Lesní půda	31 240	100	92	0
Vodní plocha	842	1	5	0
Ostatní pozemky	2 537	1	19	0
Honební plocha celkem	80 742	123	477	120

II. Obhospodařování honitby								
	honitba		obora		bažantnice (s)		bažantnice (h)	
	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha
Vlast. vztah k honitbě								
vlastní	28	22 451	1	12 3	1	477	0	0
společenstevní	47	58 291	0	0	0	0	1	120

	honitba		obora		bažantnice (s)		bažantnice (h)	
	počet	ha	počet	ha	počet	ha	počet	ha
Způsob využívání honitby								
ve vlastní režii	13	12 870	1	12 3	1	477	0	0
pronajatá	62	67 872	0	0	0	0	1	120

Dále je 28 honiteb vlastních a 47 honiteb společenstevních, z toho je 13 honiteb využíváno ve vlastní režii a 62 honiteb je pronajatých. V těchto honitbách se používá k výkonu práva myslivosti 410 lovecky upotřebitelných psů, což je více než ukládá vyhláška č. 244/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 449/2001Sb., o myslivosti ve znění předpisů pozdějších (dále jen „vyhláška“).

III. Stavy psů s loveckou upotřebitelností				
Druh	Počet skutečný	Zkoušky z výkonu pro	Počet	
			plánovaný	skutečný
ohaři	121	drobná zvěř	102	134
barváři	18	spárkatá zvěř	114	153

honiči	26	norování	77	123
slídiči	35	celkem	293	410
teriři	84			
jezevčáci	119			
severští psi	3			
celkem	410			

IV. Početní stavy zařízení pro příkrmování

Druh zařízení	počet	počet jednotek
slaniska	1012	
zásypy	486	2 140
krmelce	852	2 881
napajedla	108	3 507

V. Skutečný počet osob (držitelů platných loveckých lístků) trvale vykonávajících v honitbě právo myslivosti

Počet	993
-------	-----

Dále jsou uvedené klasifikace honiteb a stanovené minimální a normované stavy zvěře na výměrách honiteb podle jejich jakostních tříd.

2. KLASIFIKACE HONITBY – NKS ZVĚŘE A VÝMĚRA HONEBNÍ PLOCHY PODLE JAKOSTNÍCH TŘÍD

Zvěř	Jelen evropský			Daněk skvrnitý			Muflon			Srnc evropský		
Jakostní třídy	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha
I	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II	125	92	10230	7	7	522	0	0	0	539	268	12712
III	30	29	3107	24	24	1730	0	0	0	941	382	22228
IV	0	0	0	9	7	461	0	0	0	1414	545	41488
Obory	20	5	122	20	5	122	45	5	122	0	0	0
Celkem	175	126	13459	60	43	2835	45	5	122	2894	1195	76428

Zvěř	Prase divoké			Sika Dybow a japonský			Jelenec běloocasý			Kamzík horský		
Jakostní třídy	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha
I	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
II	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	56	55	7794	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obory	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	56	55	7794	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zvěř	Zajíc polní			Bažant v bažantnici			Bažant mimo bažantnici		
	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha	ks norm	ks min	ha
I	0	0	0	190	24	472	0	0	0
II	60	30	600	120	34	120	30	30	600
III	1 714	918	17809	0	0	0	1 247	603	12749
IV	1 709	1123	22198	0	0	0	1 017	621	12275
Celkem	3 483	2 071	40607	310	58	592	2 294	1254	25624

II. Výskyt dalších druhů zvěře a jejich lov		
Druh zvěře	Početní stav	Lov
Liška obecná celkem	899	869
Liška pomocí normíků		58
Jezevec lesní	401	56
Kuna lesní a skalní	920	100
Ondatra pižmová	95	0
Holub hřivnáč	2027	117
Straka obecná	1 102	98
Vrána obecná	188	5
Tchoř tmavý a stepní	78	0
Hrdlička zahradní	1 515	10
Špaček obecný	1 801	0

V tabulce č. 3 jsou uvedené výsledky mysliveckého hospodaření, lov zvěře, zazvěřování, úhyny a jarní kmenové stavy sčítané k 31. 3. 2018. V dalších tabulkách jsou stavy a lov ostatních druhů zvěře a dalších živočichů.

3. VÝSLEDKY MYSLIVECKÉHO HOSPODAŘENÍ

I. Lov zvěře a zazvěřování, jarní kmenové stavy								
Druh zvěře	Plán lovu	Skutečný lov zvěře		Odstřel v oborách	Úhyn zvěře celkem	Provedené zazvěřování	Vypuštěná ml. zvěř	JKS k 31. 3. sčítaný
		Odstřel	Odchyt					
Jelen	78	86	0	5	7	0	0	160
Laň	132	189	0	2	8	0	0	205
Kolouch	100	168	0	7	3	0	0	107
Zvěř jelení sa	310	443	0	14	18	0	0	472
Daněk	13	73	0	5	8	0	0	91
Daněla	16	77	0	6	4	0	0	121
Danče	10	69	0	3	4	0	0	72
Zvěř dančí sa	39	219	0	4	16	0	0	284
Muflon	4	55	0	3	10	0	0	170
Muflonka	1	75	0	1	1	0	0	133
Muflonče	1	57	0	2	0	0	0	80
Zvěř mufloní sa	6	187	0	6	11	0	0	383
Srnec	560	448	0	0	146	0	0	1 180
Srna	441	265	0	0	193	0	0	1 111
Srnče	381	208	0	0	138	0	0	758
Zvěř srnčí sa	1382	921	0	0	477	0	0	3049
Kňour	52	439	3	0	9	0	0	196
Bachyně	66	422	2	0	17	0	0	194
Lončák	0	0	0	0	0	0	0	0
Sele	242	1852	16	0	58	0	0	591
Zvěř černá sa	360	2713	21	0	84	0	0	981
Sika Dybow a jap.	0	247	0	0	24	0	0	173
Laň	0	320	0	0	10	0	0	241
Kolouch	0	332	0	0	8	0	0	147
Zvěř siky sa	0	899	0	0	42	0	0	561
Jelenec	0	0	0	0	0	0	0	0

Laň	0	0	0	0	0	0	0	0
Kolouch	0	0	0	0	0	0	0	0
Zvěř jelence sa	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamzíček	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamzice	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamziče	0	0	0	0	0	0	0	0
Zvěř kamzičí sa	0	0	0	0	0	0	0	0
Koza bezoárová	0	0	0	0	0	0	0	0
Zajíc polní	141	79	0	0	75	0	0	2 129
Králík divoký	0	0	0	0	0	0	0	16
Polák velký a ch.	0	0	0	0	0	0	0	6
Lyska černá	0	7	0	0	0	0	0	8
Bažant – kohout	4785	3958	0	0	9	0	5980	576
Bažant – slepice	4100	3488	0	0	12	0	5880	1 283
Bažant královský	0	0	0	0	0	0	0	0
Zvěř bažantí sa	8885	7446	0	0	21	0	11860	1 859
Perlička obecná	0	0	0	0	0	0	0	0
Orebice horská	0	0	0	0	0	0	0	0
Krocan divoký	0	0	0	0	0	0	0	0
Kachna divoká	380	293	0	0	0	0	0	885
Husy	0	0	0	0	0	0	0	0

4. Výskyt dalších druhů zvěře a jejich lov, pokud byla udělena výjimka		
Druh zvěře	Početní stav	Lov
Bobr evropský	37	0
Kočka divoká	0	0
Los evropský	0	0
Medvěd hnědý	0	0
Rys ostrovid	0	0
Vlk euroasijský	0	0
Vydra říční	30	0
Čírka modrá a obecná	23	0
Havran polní	16	0
Holub doupňák	128	0
Jeřábek lesní	2	0
Jestřáb lesní	237	0
Káně lesní a rousná	747	0
Kopřivka obecná	0	0
Kormorán velký	146	3
Koroptev polní	296	0
Krahujec obecný	261	0
Krkavec velký	647	0
Křepelka polní	279	0
Lžičák pestrý	0	0
Moták pochop	110	0
Poštolka obecná	399	0
Racek chechtavý	5	0
Raroh velký	0	0
Sluka lesní	479	0
Sojka obecná	1564	0
Sokol stěhovavý	0	0
Tetřev hlušec	0	0
Tetřívek obecný	0	0
Volavka popelavá	205	0
Výr velký	130	0

5. Lov dalších živočichů	
Druh zvěře	Lov
Mýval severní	21
Psík mývalovitý	18
Norek americký	0
Nutrie říční	10
Toulavý pes	2
Toulavá kočka	163

Uvádíme zpracovanou mysliveckou statistiku za rok 2018, sice víme, co si mnozí z Vás myslí o statistikách všeobecně, obzvlášť o myslivecké. Ovšem vzhledem ke skutečnosti, že ji zpracovávají stále stejní lidé (hospodáři a uživatelé honiteb poskytují prvotní údaje, které jsou pouze sumarizovány), dá se konstatovat, že chyba lidského faktoru je stále stejná a tudíž zde je určitá vypovídací schopnost.

Zpravodaj životního prostředí města Rakovníka.
Vydává Město Rakovník 2 x ročně. Nепrodejné.
Odpovědný redaktor RNDr. Alena Škoudlínová
Povoleno odborem kultury ONV Rakovník č.j. 03211211286
Číslo 1/2019, datum vydání: Červenec 2019
Tisk: DTPress – grafické a produkční studio Rakovník
Kresba na titulní straně: Veronika Kosová, ZŠ a MŠ Kolečovice
Text neprošel jazykovou úpravou